

## תסריט שיעור על התרבות

כיתות י' ו-יא' של בתי ספר תיכוניים עם תכנית מורחבת במדעי הרוח

1. נושא: יהודים פולנים וישראלים – כיצד העושר התרבותי המשותף בונה את העתיד כבר היום.

2. מטרת שיעור:

הכרתיות

- הצגת פרופילים מובחרים מהלקסיקון ועובדות לגבי הישגים, יצירות וביוגרפיה;
- הצגת חומרי מולטימדיה לדוגמא, תמונות קשורות לדמויות ופרטי המציאות בה חיו;
- פיתוח היכולת לנתח ולפרש את הטקסט, כגון: איתור ובחירת מידע, חישוב מחשבות עיקריות, מילות מפתח, היזכרות בהקשרים ספרותיים, היסטוריים ואמנותיים, עובדות מובחנות, עומס מידע, דעות;
- עודד לצעירים להרחיב את הידע שלהם ולהשתמש במקורות אמינים באמצעות הטכנולוגיה הממוחשבת המודרנית;
- היכרות עם אנלוגיות בין שתי התרבויות הקיימות ביוחד במשך 1000 שנה.

חינוכיות

- התעוררות אצל התלמידים של תחושת אסתטיקה ביצירת טקסטים משלהם לצורך תקשורת בין-אישית;
- לעורר סקרנות לגבי האופן שבו קווי הדימיון בין התרבויות וחזקות התרבות הפולנית יכולים לסייע בבניית שיתוף פעולה בתחום המדע, האמנות והיזמות;
- הפעלת יכולת התקשורת הבין-אישית והצרכים היצירתיים של התלמידים.

3. שיטות וטכניקות:

- עבודה עם טקסטים וחומרים הנמצאים באתר האינטרנטי [www.people2people.site](http://www.people2people.site);
- למידה היוריסטית
- מרכיבי ההרצאה.

4. מתווה השיעור

מהלך השיעור:

1. מתן נושא השיעור. ההקדמה לשיעור היא הסבר של יעדי השיעור על ידי המורה - הצגת פרויקט הלקסיקון והנחותיו. בתחילת הדרך התלמידים מקבלים מידע לגבי אתרי האינטרנט הם ישתמשו בהם, ושנית, הם מחולקים לקבוצות של 3-4 אנשים, לפי גודל הכיתה.

2. הרצאה קצרה של המורה על הקשר בין שתי תרבויות: הצגת מידע בסיסי על דו קיום של שני העמחם במשך 1000 שנה כאשר פולין הייתה ביתם של יהודים (תיאור כללי, מנהגים, קווי דמיון, הבדלים וכו').

המורה מזכיר כי מדינת ישראל נבנתה על ידי יהודים ממוצא פולני, והשפה הפולנית הייתה ידועה לכולם בתקופה שלאחר המלחמה, הוא גם מדבר על הנקודות החזקות ביותר של שתי המדינות כיום.

3. המורה מציג ומדבר על המצגת אודות הפרויקט, אשר מדגישה את מה שמקשר בימינו ומעורר השראה בקרב אנשים בשתי התרבויות, הוא מדגים את הפרופילים של אנשים המשלבים בהצלחה אלמנטים פולניים ויהודיים בחיי היומיום ובעבודתם. הוא מבקש מהתלמידים לרשום את התחומים שבהם שיתוף הפעולה בין אנשים הוא אפשרי.

ניסיון זה אמור לגרום לנוער להיות מודעים לכמה אפשרויות קיימות וכי לפולין יש מה להציע בכל תחום, בדיוק כמו לישראל. ואז המורה מזכיר במספר משפטים את תפקיד הפרויקט, המעודד אנשים לבנות מערכות יחסים בתחומים שונים - אמנותי, מדעי, עסקי וכו'.

4. ניתוח דמויות נבחרות מהלקסיקון.

התלמידים עובדים בקבוצות שנקבעו על ידי המנחה (כ- 15-20 דקות) ורושמים בנקודות את המסקנות מניתוח הדוגמאות שקיבלו. המורה נותן הדרכה לצוותים בנפרד.

הוא מבקש מן התלמידים לארגן פגישה וירטואלית ולבחור לדמות החיה עליה הם לומדים, דמות אחת מהלקסיקון מבין הנפטרים (תאריכי החיים ניתנים בסוגריים) איתם הדמות שלהם יכולה לנהל שיחה על קפה: <http://www.people2people.site>  
התלמידים צריכים לתת שלוש סיבות לבחירתם.

שאלה לכל הקבוצות:

תזהו ותרשמו את התחומים בהם מתפקדים האנשים שאתם מנתחים.

קבוצה I: רפאל רוגינסקי

הוראה: תרשתו בנקודות את הנושאים החשובים ביותר שבהם עוסק אדם זה, מה הוא עושה? אל מה הוא מקדיש את תשומת לבו מיוחדת? איזו דמות מבין הדמויות מן העבר יהיה השותף המעניין ביותר לשיחה ובאלו נושאים?

קבוצה II: סטניסלב ארונסון

הוראה: תרשתו בנקודות את הנושאים החשובים ביותר שבהם עוסק אדם זה, מה הוא עושה? אל מה הוא מקדיש תשומת לבו מיוחדת? איזו דמות מבין הדמויות מן העבר יהיה השותף המעניין ביותר לשיחה ובאלו נושאים?

קבוצה III: סבינה פראנצוז

הוראה: תרשתו בנקודות את הנושאים החשובים ביותר שבהם עוסק אדם זה, מה הוא עושה? אל מה הוא מקדיש תשומת לבו מיוחדת? איזו דמות מבין הדמויות מן העבר יהיה השותף המעניין ביותר לשיחה ובאילו נושאים?

קבוצה IV: מרילה בתארט

הוראה: תרשתו בנקודות את הנושאים החשובים ביותר שבהם עוסק אדם זה, מה הוא עושה? אל מה הוא מקדיש תשומת לבו מיוחדת? איזו דמות מבין הדמויות מן העבר יהיה השותף המעניין ביותר לשיחה ובאילו נושאים?

קבוצה V: אפי בן ארצי

הוראה: תרשתו בנקודות את הנושאים החשובים ביותר שבהם עוסק אדם זה, מה הוא עושה? אל מה הוא מקדיש תשומת לבו מיוחדת? איזו דמות מבין הדמויות מן העבר יהיה השותף המעניין ביותר לשיחה ובאילו נושאים?

קבוצה VI: יוסף הן

הוראה: תרשתו בנקודות את הנושאים החשובים ביותר שבהם עוסק אדם זה, מה הוא עושה? אל מה הוא מקדיש תשומת לבו מיוחדת? איזו דמות מבין הדמויות מן העבר יהיה השותף המעניין ביותר לשיחה ובאילו נושאים?

קבוצה VII: יעקב שימלפניג

הוראה: תרשתו בנקודות את הנושאים החשובים ביותר שבהם עוסק אדם זה, מה הוא עושה? אל מה הוא מקדיש תשומת לבו מיוחדת? איזו דמות מבין הדמויות מן העבר יהיה השותף המעניין ביותר לשיחה ובאילו נושאים?

קבוצה VIII: אנטונינה סאמצקה

הוראה: תרשתו בנקודות את הנושאים החשובים ביותר שבהם עוסק אדם זה, מה הוא עושה? אל מה הוא מקדיש תשומת לבו מיוחדת? איזו דמות מבין הדמויות מן העבר יהיה השותף המעניין ביותר לשיחה ובאילו נושאים?

5. המשך השיעור מורכב מהצגת תוצאות העבודה בקבוצות על מנת לבדוק את הניתוחים.

המורה מקשיב לאמירות התלמידים, שואל שאלות נוספות בנוגע לדמויות, משתמש ב"אישור פשוט" של תשובות נכונות ו"הכחשה פשוטה" של תשובות שגויות. על ידי שימוש בטכניקות אלה, המלמד אינו מעורר רגשות הקשורים להערכה, העלולים להפר את תשומת הלב או להאט את מהלך השיעור.

בהתאם לנכונות ומידת ההתפתחות של הנושאים הנתונים, המורה בוחר את הזמן להשלמת המידע שנאסף על ידי התלמידים.

6. בהשגחת המורה התלמידים צופים בחומרים אורקוליים.

7. בסיכום השיעור התלמידים רושמים באופן עצמאי את המסקנות מניתוחים מפורטים בצורת נקודות, גרפים או טבלאות.

שיעורי בית:

1. תדמיין את עצמך בתפקיד מנהל האירועים ותאר בקצרה את הרעיון לאירוע שתארגן בהשתתפות דמויות נבחרות כדי להראות מה הם עושים.

האירוע יתקיים בפולין ובישראל - איזה סוג אירוע זה יהיה? את מי אתה הולך להזמין? אילו סדנאות תארגן? אילו שאלות תשאל את האורח הראשי בראיון הקצר בפתיחת האירוע?

2. למי שרוצה: תירשם לשיחת זום עם עמיתים מבית הספר בישראל שארגנו מחברי הפרויקט. תכין את השאלות שאתה רוצה לשאול את העמיתים, ואז תשתף ברושם שלך את הכיתה בשיעור. אילו קווי דמיון והבדלים אתה רואה בין הכיתה שלך לכיתה הישראלית? מהם תחומי העניין והתחביבים שלכם?

5. עזרי הוראה בשימוש:

טקסטים מקוריים - חומרים שניתן למצוא באתר הפרויקט [www.people2people.site](http://www.people2people.site)

חומרים של המורה עצמו.

6. הוראות מתודולוגיות:

השיעור צריך להיערך בחדר המחשבים. השיעורים נערכים לאחר למידת החומר ויצירתם של הסופרים עד המאה ה-20.

7. משך השיעור – 90 דקות.